

Udskriftsdato: 13. december 2025

AFG nr 9390 af 24/04/2018 (Gældende)

Kapitalforsikring fortsat omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 ved opdeling af policer

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: 18-0298609

Kapitalforsikring fortsat omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 ved opdeling af policer

Skatterådet bekræftede, at en kapitallivsforsikring omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 kan opdeles i 4 selvstændige policer således, at hver af spørgerne bliver ejer af sin egen police med 6 tilhørende underpolicer, og således at én police med 2 tilhørende underpolicer fortsat ejes af spørgerne i lige sameje, uden at dette medfører, at kapitallivsforsikringen bliver omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A.

Skatterådsmøde 24. april 2018 - SKM2018. 233. SR

Spørgsmål

1. Kan kapitallivsforsikring tegnet hos X uden indkomstskattemæssige konsekvenser opdeles i 4 selvstændige policer således, at hver af spørgerne bliver ejer af sin egen police med 6 tilhørende underpolicer, og således at én police med 2 tilhørende underpolicer fortsat ejes af spørgerne i lige sameje?

Svar

1. Ja

Beskrivelse af de faktiske forhold

Anmodningen om bindende svar omhandler en kapitallivsforsikring, som er tegnet hos X den 23. januar 1992. Til hovedpolice hører i alt 20 underpolicer.

Kapitallivsforsikringen er tegnet af A, som er afgået ved døden 19. april 2015. Spørgerne er afdødes sønner, og de har ved A's død som indsatte begunstigede (designated beneficiaries) overtaget kapitallivsforsikringen, hvilken Spørgerne herefter ejer i lige sameje.

Det er Spørgernes ønske at begrænse samejet vedrørende kapitallivsforsikringen mest muligt. Spørgerne ønsker derfor, at hovedpolice opdeles i 4 selvstændige policer således, at hver af Spørgerne bliver ejer af én police med i alt 6 underpolicer, mens de resterende 2 underpolicer samles i én police, som Spørgerne fortsat ejer i lige sameje. Dette betyder, at i alt 18 underpolicer fordeles ligeligt mellem Spørgerne, mens de resterende 2 underpolicer fortsat ejes af Spørgerne i lige sameje. Det er de skatte- og afgiftsmæssige konsekvenser af denne påtænkte opdeling, som anmodningen om det bindende svar vedrører.

Spørgers opfattelse og begrundelse

Nærværende kapitallivsforsikring er tegnet med dødsfaldsdækning. Dødsfaldsdækningen udbetales, når alle de forsikrede, dvs. alle Spørgerne, er afgået ved døden. Dette fremgår af policy conditions pkt. 3, hvor det anføres, at "On the last death to occur among the Lives Assured the Company will pay the Sum Assured shown on the Schedule" sammenholdt med de enkelte underpolicer, hvor Spørgerne er anført under punktet "Lives Assured".

Det er muligt at tilbagekøbe de enkelte underpolicer. Et tilbagekøb vil resultere i, at et tilbagekøbsbeløb beregnes og udbetales til ejeren. Hvis kapitallivsforsikringen først kommer til udbetaling ved død udbetales som minimum værdien af investeringen suppleret med en dødsfaldsdækning på 11,6%.

Kapitallivsforsikringen er tegnet på et tidspunkt, hvor A ikke var skattepligtig til Danmark. Da kapitallivsforsikringen endvidere er tegnet før den 18. februar 1992, skal indkomsten fra forsikringen ikke

medregnes ved opgørelse af den skattepligtige indkomst, jf. således den dagældende § 50 i pensionsbeskatningsloven.

Skattefrihedsbestemmelsen i pensionsbeskatningslovens § 50 blev ophævet ved lov nr. 569 af 24. juni 1992. Ophævelsen havde ifølge ikrafttrædelsesbestemmelserne virkning for forsikring og pensionsordninger, som var oprettet eller erhvervet efter den 18. februar 1992, jf. således lovens § 6. For nærværende kapitallivsforsikring indebærer lov nr. 569 af 24. juni 1992 således ingen ændring af skattefriheden, idet kapitallivsforsikringen er tegnet inden den 18. februar 1992.

Det bemærkes, at det i praksis er fastslået, at en overgang af ejendomsretten til kapitallivsforsikringer omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 ved forsikringstagerens død ikke medfører, at ordningen mister sin status som en skattefri kapitallivsforsikring. Vi henviser i denne sammenhæng til Told- og Skattestyrelsens meddelelse af 10. maj 1999 gengivet i TfS 1999.635. Kapitallivsforsikringen vil derfor fortsat uanset, at ejendomsretten er overgået til Spørgerne, blive anset som værende omfattet af den dagældende pensionsbeskatningslovs § 50 og dermed være skattefri for Spørgerne.

Spørgerne ønsker som anført, at hovedpolice opdeles i selvstændige policer, således at Spørgerne bliver ejer af hver sin police med 6 tilhørende underpolicer, mens de resterende 2 underpolicer fortsat skal tilhøre Spørgerne i lige sameje.

Det bemærkes, at opdelingen ikke medfører nogen ændring af forsikringsbetingelserne. Det vil således fortsat være en betingelse for udbetaling, at alle Spørgerne er afgået ved døden, medmindre forsikringerne tilbagekøbes inden dette tidspunkt. Opdelingen medfører heller ikke en forrykning af formueforholdene, da opdelingen sker ved, at 18 underpolicer fordeles ligeligt mellem Spørgerne med 6 underpolicer til hver, mens de resterende 2 underpolicer fortsat skal tilhøre Spørgerne i lige sameje. Vi bemærker i denne sammenhæng, at det kan lægges til grund, at samtlige underpolicer har den samme værdi henset til, at disse alle er investeret i den samme fond med samme antal units.

Hvis kapitallivsforsikringen skal fortsætte med at være omfattet af skattefrihedsbestemmelsen i den dagældende pensionsbeskatningslov § 50, kræves det, at ordningen opretholdes på uændrede vilkår. Der findes ingen udtømmende beskrivelse af, hvilke ændringer der anses for at være så væsentlige, at en kapitallivsforsikring ikke kan anses for opretholdt på uændrede vilkår. I SKATs juridiske vejledning afsnit C. A. 10.4.2.3.6 anføres dog en række eksempler på ændringer af forsikringsvilkår, som indebærer, at der foreligger en ordning på ændrede vilkår. Det gælder for eksempel ændring af tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, forlængelse af præmiebetalingsperioden eller forhøjelse af forsikringspræmien.

I nærværende situation er der alene tale om en opdeling af en eksisterende kapitallivsforsikring, men med uændrede vilkår i øvrigt, hvorfor den påtænkte opdeling ikke kan føre til, at kapitallivsforsikringen mister sin status som en skattefri ordning i medfør af § 50 i den dagældende pensionsbeskatningslov.

Ovenstående synspunkt støttes af praksis, jf. således Skatterådets bindende svar af 25. juni 2013 gengivet i SKM 2013.480SR. Her bekræftede Skatterådet, at 3 kapitallivsforsikringer, som var ejet i lige sameje af spørgerne og som også var oprettet i X, uden at miste status som skattefrie kapitallivsforsikringer i medfør af pensionsbeskatningslovens § 50 kunne opdeles i 2 selvstændige policer. Kapitallivsforsikringerne var som i nærværende situation med dødsfaldsdækning og mulighed for tilbagekøb. Spørgerne havde endvidere erhvervet forsikringerne efter deres forældres død. De faktiske omstændigheder i henholdsvis SKM 2013.480SR og nærværende sag er således på alle materielle punkter identiske.

Henset til det ovenfor anførte, herunder at de nugældende vilkår og betingelser for kapitallivsforsikringen ikke ændres, at formueforholdene Spørgerne imellem ikke forrykkes samt til at det fremgår af Skatterådets praksis, at en opdeling som den påtænkte ikke medfører, at en kapitallivsforsikring mister sin status

som skattefri ordning efter pensionsbeskatningslovens § 50, er det vores opfattelse, at det rejste spørgsmål skal besvares "Ja".

SKATs indstilling og begrundelse

Spørgsmål 1

Det ønskes bekræftet, at en kapitallivsforsikring tegnet hos X uden indkomstskattemæssige konsekvenser kan opdeles i 4 selvstændige policer således, at hver af spørgerne bliver ejer af sin egen police med 6 tilhørende underpolicer, og således at én police med 2 tilhørende underpolicer fortsat ejes af spørgerne i lige sameje.

Begrundelse

Spørgsmålet drejer sig om, hvorvidt den i det bindende svar beskrevne kapitallivsforsikring vil blive omfattet af den skærpede beskatningsregel i pensionsbeskatningslovens § 53 A i stedet for pensionsbeskatningslovens § 50, såfremt spørgerne opdeler forsikringen i 4 selvstændige policer.

Det er i sagen oplyst, at kapitallivsforsikringen er tegnet hos et udenlandsk forsikringsselskab på et tidspunkt, hvor spørgerne var ikke var skattepligtig til Danmark. Endvidere er det oplyst, at kapitallivsforsikringen er tegnet før den 18. februar 1992. Dette understøttes af, at det fremgår af de fremlagte forsikringspolicer, at "commencement date" for policerne er 6. december 1991.

Det lægges til grund for besvarelsen, at forsikringsvilkårene er uændret siden forsikringsaftalens indgåelse.

Henset til, at kapitallivsforsikringen er tegnet i et udenlandsk forsikringsselskab af en person, der efter det oplyste på tegningstidspunktet havde bopæl i udlandet, og at forsikringsaftalen er endeligt indgået før den 18. februar 1992, skal kapitallivsforsikringen bedømmes efter den dagældende pensionsbeskatningslovs § 50, jf. § 6 i lov nr. 569 af den 24. juni 1992.

Spørgsmålet er herefter om, hvorvidt en opdeling af kapitallivsforsikringen i 4 selvstændige policer indebærer en sådan ændring af forsikringen, at forsikringen må anses for en "ny" ordning omfattet af den skærpede beskatningsregel i pensionsbeskatningslovens § 53 A.

Den Juridiske Vejledning 2018-1, afsnit C. A. 10.4.2.3.6 beskriver – ikke udtømmende – hvilke ændringer, der kan foretages i en forsikringsordning m.v. omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50, uden at forsikringen bliver omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A.

Som udgangspunkt vil en ændring af en eksisterende forsikring, der efter aftalelovens regler kræver accept fra den anden aftalepart, medføre at forsikringen omfattes af pensionsbeskatningslovens § 53 A.

Dette udgangspunkt kan dog i særlige tilfælde fraviges ud fra en formålsfortolkning af reglerne. En formålsfortolkning indebærer, at i tilfælde, hvor en ændring af forsikringsaftalen bringer mere uden for indkomstbeskatning, er forsikringen omfattet af reglerne i pensionsbeskatningslovens § 53 A.

Det er oplyst, at den påtænkte opdeling af forsikringen ikke medfører nogen ændring af forsikringens betingelser og vilkår i øvrigt. Desuden er det oplyst, at formueforholdene mellem spørgerne ikke forrykkes som følge af opdelingen af forsikringen. Det lægges endvidere til grund for besvarelsen af det bindende svar, at opdelingen af kapitallivsforsikringen til 4 selvstændige policer ikke medfører, at der bringes mere uden for indkomstbeskatning.

I SKM2013. 480. SR fandt Skatterådet, at 3 kapitallivsforsikringer, der var oprettet i et udenlandsk forsikringsselskab, og som var ejet i lige sameje af to søskende (spørgerne), uden skattemæssige konsekvenser i forhold til pensionsbeskatningslovens § 50, hver især kunne opdeles i 2 selvstændige policer, således at hver af spørgerne kunne udtage 3 underpolicer svarende til 50 % af de 3 kapitallivsforsikringer.

SKAT finder på baggrund af ovenstående oplysninger og praksis, at opdelingen af kapitallivsforsikringerne i 4 selvstændige policer således, at hver af spørgerne bliver ejer af sin egen police med 6 tilhørende underpolicer, og således at én police med 2 tilhørende underpolicer fortsat ejes af spørgerne i lige sameje, ikke medfører sådanne ændringer i forsikringen, at forsikringen bliver omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A.

Det er derfor SKATs opfattelse, at forsikringen efter opdelingen fortsat vil være omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50, og at spørgsmålet skal besvares med ”ja”.

Indstilling

SKAT indstiller, at spørgsmål 1 besvares med ”ja”.

Skatterådets afgørelse og begrundelse

Skatterådet tiltræder SKATs indstilling og begrundelse.

Lovgrundlag, forarbejder og praksis

Spørgsmål 1

Lovgrundlag

Pensionsbeskatningslovens § 50 (historisk) (lovbkg. nr. 580 af den 7. august 1991.)

”§ 50. Reglerne i stk. 2-8 gælder for:

1. livsforsikring, der ikke omfattes af kapitel 1,
2. livsforsikring, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor forsikringens ejer ved ordningens oprettelse har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit 1,
3. pensionskasseordning, der ikke omfattes af kapitel 1, men som opfylder betingelserne i § 3,
4. livsforsikring og pensionskasseordning, der omfattes af §§ 2 eller 5-7, men som efter § 1, stk. 2, er valgt beskattet efter § 50,
5. anden livsforsikring, der omfattes af kapitel 1, men som efter § 1, stk. 2, er valgt beskattet efter § 50,
6. rateopsparing eller opsparing i pensionsojemed, der omfattes af kapitel 1, men som efter § 1, stk. 2, er valgt beskattet efter § 50, og
7. syge- og ulykkesforsikring, der ejes af den forsikrede.

Stk. 2. Præmier eller bidrag til forsikringer m.v. som nævnt i stk. 1 kan ikke fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Stk. 3. Overstiger de i indkomståret forfaldne præmier eller bidrag til livsforsikringer som nævnt i stk. 1, nr. 1-2, for en person, der er skattepligtig efter kildeskattelovens § 1, eller et selskab eller en forening m.v., der er skattepligtig efter selskabsskattelovens § 1 eller efter lov om beskatning af fonde, visse foreninger og institutter m.v., i alt 5.300 kr., betales en afgift på 40 pct. af det overskydende beløb. Afgiften tilfalder statskassen. Beløbet på 5.300 kr. reguleres efter reguleringstallet i § 20 i lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personsskatteloven). Præmier eller bidrag til livsforsikringer, der alene kommer til udbetaling i tilfælde af den forsikredes død eller invaliditet inden forsikringstidens aftalte udløbstidspunkt, medregnes ikke ved opgørelsen af det nævnte beløb. Dette gælder dog kun, hvis forsik-

ringstidens aftalte udløbstidspunkt ikke ligger senere end første plicedag efter den forsikredes fyldte 80. år. Skatteministeren fastsætter nærmere regler om beregningen og opkrævningen af afgiften. Afgiften forfalder for personer til betaling på samme tidspunkt og med samme betalingsfrist som 1. rate vedrørende restskatter, jf. kildeskattelovens § 61, og for selskaber og foreninger m.v. på samme tidspunkt og med samme betalingsfrist som indkomstskatten, jf. selskabsskattelovens § 30. Betales afgiften ikke rettidigt, betales en rente på 1 pct. pr. påbegyndt måned fra forfaldsdagen at regne. Renten tilfalder statskassen og kan ikke fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Afgiften og den nævnte rente kan inddrives efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter, jf. kildeskattelovens afsnit VII, og af selskabsskatter, jf. selskabsskattelovens § 30. I øvrigt finder skattelovgivningens regler om pligt til at selvangive, straf for urigtig selvangivelse og klageadgang tilsvarende anvendelse på afgiftspligtige præmier m.v. efter dette stykke.

Stk. 4. Løbende udbetalinger, der bortfalder ved de forsikredes eller pensionsberettigedes død, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. For ordninger som nævnt i stk. 1, nr. 4, skal dog kun 70 pct. af udbetalingerne medregnes som skattepligtig indkomst.

Stk. 5. Andre udbetalinger end nævnt i stk. 4, såsom udbetaling af kapitalforsikring eller opsparing ved ordningen udløb, udbetaling af tilbagekøbsværdi ved ophævelse af rente- eller kapitalforsikring, udbetaling ved ophævelse af en opsparing og udbetaling af bonus, medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst jf. dog § 53 og § 56, stk. 2.

Stk. 6. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst bortses fra tilskrivning af bonus og renter m.v.

Stk. 7. Ved opgørelsen af den skattepligtige formue anvendes statsskattelovens § 12.

Stk. 8. Bestemmelsen i stk. 4, 2. pkt., anvendes også på en forsikring eller pensionskasseordning, der ved lovens ikrafttræden er omfattet af § 1, stk. 1, litra d, nr. 3, i lov om beskattningen af renteforsikringer m.v., uanset om forsikringen eller pensionskasseordningen opfylder de almindelige betingelser i §§ 2-5. For den del af udbetalingerne, der hidrører fra indbetalinger efter denne lovs ikrafttræden, gælder bestemmelsen dog kun med tilsvarende begrænsninger, som er fastsat for adgangen til fremtidig at indbetale til en af § 7 omfattet forsikring, jf. § 7, stk. 2. Bestemmelsen gælder heller ikke udbetalinger fra en ordning, hvor der efter lovens ikrafttræden er foretaget ændringer, der ikke kan forenes med lovens almindelige regler for en sådan ordning, jf. § 31.”

Ikrafttrædelsesbestemmelsen § 6, stk. 1, i lov nr. 569 af den 24. juni 1992 (om formue- og indkomstskattepligt af afkastet af visse livsforsikringer m.v.)

”§ 6.

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning for forsikring og pensionsordning, der oprettes eller erhverves den 18. februar 1992 eller senere. Loven har dog ikke virkning for arv faldet den 18. februar 1992 eller senere af en forsikring oprettet før denne dato.”

Praksis

Den juridiske vejledning 2018-1, afsnit C. A. 10.4.2.3.6 Overgangsregler

”Indhold

Dette afsnit handler om ændringer, der foretages i en forsikringsordning mv., der er oprettet før den 18. februar 1992, og beskriver, om ændringerne er af en sådan karakter, at forsikringen mv. bliver anset som en ny ordning, der er omfattet af PBL § 53 A.

Afsnittet indeholder:

- Overgang fra beskatning efter PBL § 50 til beskatning efter PBL § 53 A
- Hvornår foreligger der en sådan ændring af en forsikring mv., at den er en ny ordning omfattet af PBL § 53 A?
- Oversigt over afgørelser, domme, kendelser, SKAT- meddelelser med videre.

Overgang fra beskatning efter PBL § 50 til beskatning efter PBL § 53 A

Da eksisterende forsikringer mv. omfattet af PBL § 50 kan ændres, er det nødvendigt at tage stilling til, hvilke ændringer i en forsikring mv. oprettet før den 18. februar 1992, der kan medføre, at forsikringen mv. herefter anses for en "ny" ordning omfattet af den skærpede regel i PBL § 53 A.

For ejeren af en livsforsikring med kapitaludbetalinger, der er omfattet af PBL § 50 og som er oprettet i udlandet, mens vedkommende var fuldt skattepligtig i udlandet, vil en ændring, så ordningen bliver omfattet af PBL § 53 A, medføre en skærpelse af beskatningsreglerne.

For ordninger oprettet før den 18. februar 1992 omfattet af PBL § 50, indeholder PBL § 50, stk. 3, en regel om præmieafgift på 40 procent af kapitalindbetalinger over et vist beløb 10.700 kr. (2017: 10.400 kr.). Men den bestemmelse gælder ikke ved oprettelse, mens ejeren var hjemmehørende i udlandet. Til gengæld er kapitaludbetaling og afkast af kapitalforsikringer mv. oprettet før den 18. februar 1992 skattefri, hvis forsikringstageren vælger at flytte til Danmark.

PBL § 53 A indfører beskatning af afkastet med virkning for ordninger oprettet, erhvervet eller ændret den 18. februar 1992 eller senere.

Det skal i den forbindelse holdes for øje, at i den udstrækning det er muligt at foretage en ændring i forsikringen mv., der indebærer, at der foreligger en "ny" ordning, og denne ordning ligesom den oprindelige ordning udbetaler løbende, livsbetingede ydelser i stedet for kapitaludbetalinger, kan ændringen opleves som en lempelse af skatten. Konsekvensen er, at afkastet til forskel fra tidligere bliver beskattet efter PBL § 53 A, men at de løbende udbetalinger til gengæld i forhold til tidligere bliver skattefri.

Hvornår foreligger der en sådan ændring af en forsikring mv., at den er en ny ordning omfattet af PBL § 53 A?

PBL § 53 A har virkning for forsikrings- og pensionsordninger, der er oprettet eller erhvervet den 18. februar 1992 eller senere.

Bestemmelsen har dog ikke virkning for arv, der falder den 18. februar 1992 eller senere af en forsikring oprettet før denne dato.

Se ikrafttrædelsesbestemmelsen i lov nr. 569 af 24. juni 1992, § 6.

Aftalelovens regler

Aftalelovens regler betyder ved fortolkning af ikrafttrædelsesbestemmelsen, at ændringer efter den 18. februar 1992 af en eksisterende forsikringsaftale mv. fører til, at der foreligger en nyoprettet ordning, der omfattes af reglerne i PBL § 53 A.

Det gælder ændringer, der, hvis de havde foreligget i en accept, havde medført, at accepten ikke stemte overens med tilbuddet, jf. aftalelovens § 6. Det rejser spørgsmålet om, i hvilket omfang der kan foretages ændringer i en aftale om en forsikring mv. etableret før de nævnte tidspunkter, uden at ordningen derved i forhold til afgiftsreglen betragtes som en ny ordning.

For forsikringer mv. oprettet før den 18. februar 1992 gælder, at ændringer, der ikke er aftalt endeligt og bindende mellem forsikringstager eller den pensionsberettigede og selskab før den 18. februar 1992, fører til, at der foreligger en ny ordning omfattet af reglerne.

Det gælder eksempelvis i følgende fem tilfælde:

- Forlængelse af fx en forsikring inden forsikringsbegivenhedens indtræden. Det gælder uanset, at præmiebetalingstiden og præmiestørrelsen ikke ændres. Hvis der inden den 18. februar 1992 lå en endelig og bindende aftale om forlængelse af en forsikring, omfattes den ikke af de nye regler. Men en ret for forsikringstageren i en aftale til vilkårligt at forlænge forsikringen er ikke tilstrækkeligt til at friholde forsikringen for PBL § 53 A. Det er dog kun selve forlængelsen, der vil blive omfattet af PBL § 53 A.
- Forlængelse af præmiebetalingstid. Det gælder uanset, at præmien ikke ændres.
- Forhøjelse af præmier. Det gælder uanset, at præmiebetalingstiden ikke ændres. En forhøjelse af den årlige opsparingspræmie medfører, at den forhøjede del af forsikringen betragtes som en ny forsikring. Hvis forhøjelsen umiddelbart følger af aftalen, som denne var aftalt før den 18. februar 1992, ændrer det dog ikke forsikringens status i forhold til afgiftsreglen, hvis forsikringstageren er uden indflydelse på forhøjelsens størrelse. Det kan fx dreje sig om en aftalt pristalsregulering af både forsikringssum og præmie eller om en forhøjelse af forsikringssummen på grund af bonustilskrivning.
- Forlængelse af fx en forsikring ved forsikringsbegivenhedens indtræden. Det gælder uanset, at forsikringen forlænges som præmiefri forsikring. Forsikringen bliver ikke omfattet, hvis den inden den 18. februar 1992 er blevet forlænget. Yderligere forlængelser efter den 18. februar 1992 anses som en nytegning af forsikring, selvom det oprindeligt var forudsat, at der kunne vælges yderligere forlængelse. Det gælder også 1-årige forlængelser.
- Forlængelse af præmiebetalingsperioden. Det medfører, at forsikringen fra udløbet af den oprindeligt aftalte præmiebetalingsperiode betragtes som nytegnet.

Formålsfortolkning af reglerne

Ved fortolkning af ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 6 kan aftalelovens regler i særlige tilfælde fraviges ud fra en formålsfortolkning af reglerne.

En formålsfortolkning indebærer, at i tilfælde, hvor en ændring af forsikringsaftalen bringer mere uden for indkomstbeskatning, er forsikringen omfattet af reglerne i PBL § 53 A. Herved opnås skattemæssig ensartet behandling af forsikringer oprettet før den 18. februar 1992, hvori der foretages ændringer, og nyoprettede forsikringer.

Det betyder bl.a., at

- ved en afkortning af præmiebetalingstiden den 18. februar 1992 eller senere bliver forsikringen omfattet af reglerne i PBL § 53 A
- hvis præmiebetalingstiden afkortes, og præmien nedsættes, eller hvis præmiebetalingen helt bortfalder, og forsikringen omskrives til fripolice eller er uforandret, bliver forsikringen efter formålet med reglerne dog ikke omfattet af PBL § 53 A
- genopskrivning af en forsikring, der er begæret omskrevet til fripolice, betragtes som nytegning
- genoptagelse af en forsikring, der har været misligholdt på grund af manglende præmiebetaling, ikke påvirker forsikringens status i forhold til PBL § 53 A, hvis forsikringsdækningen har været opretholdt i misligholdelsesperioden. Har misligholdelse med præmiebetalingen derimod medført forsikringsaftalens bortfald, er der, hvis forsikringen træder i kraft igen, tale om en ny forsikring, som er omfattet af PBL § 53 A
- hvis der kræves nye helbredsoplysninger som betingelse for genoptagelse af forsikringsaftalen, er der tale om ny aftale, uanset om helbredsoplysningerne giver anledning til ændring af præmierne eller ej

- hvis det inden den 18. februar 1992 er aftalt, at præmierne fremover skal reguleres på en nærmere fastlagt måde, fx med en fast procentsats eller som en andel af lønnen, bliver forsikringen efter aftalelovens regler ikke omfattet af PBL § 53 A
- hvis en aftalt årlig præmieregulering med en bestemt procentsats af forsikringstageren kan vælges reguleret med en lavere procentsats end den aftalte, bliver forsikringen ikke omfattet af PBL § 53 A.
- en udelukkende ret for forsikringstageren til at foretage indskud, der ikke er nærmere aftalt, medfører, at forsikringen ved et indskud bliver omfattet af PBL § 53 A efter både aftalelovens regler og reglernes formål
- hvis en forsikringssum efter den 18. februar 1992 forhøjes alene på grund af bedre helbreds vilkår, og præmien i øvrigt er uændret, bliver forsikringen ikke omfattet af PBL § 53 A, fordi der i dette tilfælde ikke bringes flere midler uden for indkomstbeskatning. Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor de bedre helbreds vilkår i stedet medfører, at forsikringssummen er uændret og præmien nedsættes
- en ændring af præmiebetalingsterminerne inden for året, fra fx kvartårlige til helårlige betalinger eller fra helårlige til kvartårlige betalinger, ikke efter formålet fører til, at forsikringen bliver omfattet af PBL § 53 A
- hvis en allerede aftalt løbende præmiebetaling afløses af et engangsindskud, bliver forsikringen omfattet af PBL § 53 A.

Se om spørgsmålet, om der foreligger en ny forsikring:

SKM2013. 481. SR En pensionsordning er ikke længere omfattet af PBL § 50, når pensionsordningen ændres fra et opsparingsprodukt med gennemsnitsrente til et andet opsparingsprodukt med markedsrente.

SKM2003. 337. ØLR En skatteyder havde tegnet en forsikring mod tab af arbejdsevne i 1983. Sagen handlede om, om udbetalingerne fra forsikringen for indkomståret 1997 skulle beskattes efter PBL § 50. Der var tale om løbende ydelser, og ydelserne var derfor ikke skattefri som sumudbetaling.

SKM2017. 660. SR Skatterådet bekræftede, at spørgers udenlandske kapitallivsforsikringer fortsat er indkomstskattefri, jf. den dagældende pensionsbeskatningslovs § 50, stk. 5 og 6, og at spørger kunne skifte kapitallivsforsikringens porteføljemanager, uden at kapitallivsforsikringerne blev omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A.

Overgang til anden valuta eller udskiftning af investment manager bringer ikke ordningen ind under reglerne i PBL § 53 A. Se TfS 1993, 270 LR.

SKM2013. 608. SR livsforsikringer under produktnavnet ZZ var efter et salg af hele livsforsikringspuljen til et godkendt livsforsikringsselskab fortsat omfattet af PBL § 50. Det var også tilfældet selvom det kørende livsforsikringsselskab eventuelt outsourcede administrationen af livsforsikringspuljen til et af køberen kontrolleret livsforsikringsselskab i et EU-land.

Ligningsrådet har i en afgørelse offentliggjort i TfS 1994, 138 LR udtalt, at et udenlandsk forsikringsselskab, der tegnede kapitallivsforsikringer, som var godkendt omfattet af PBL § 50 kunne overføre hele selskabets bestand af kapitallivsforsikringer til et andet selskab uden skattemæssige konsekvenser. De fortsættende ordninger blev derfor ikke omfattet af PBL § 53 A.

Arv

PBL § 53 A har virkning for forsikring og pensionsordning, der er oprettet eller erhvervet den 18. februar 1992 eller senere. Bestemmelsen har dog ikke virkning for arv, der er faldet den 18. februar 1992 eller senere af en forsikring oprettet før denne dato.

Overdrages en forsikring efter den 18. februar 1992, bliver den derfor omfattet af PBL § 53 A, bortset fra de tilfælde, hvor overdragelsen sker ved arv. Se lov nr. 569 af 24. juni 1992, § 6, stk. 1.

Ordninger i udenlandske forsikringsselskaber kan tegnes enten som en ophørende forsikring, der udløber på et nærmere bestemt tidspunkt, eller som en livsvarig ordning. Se lovforslag nr. L 229, Folketingsåret 1991-92.

Børn eller børnebørn indsættes i nogle tilfælde som de forsikrede i de livsvarige ordninger. Når forsikringen tegnes med eksempelvis et barn som forsikret, kan der i policen indføjes en bestemmelse om, at barnet eller barnebarnet skal indtræde som ejer af forsikringen ved den første ejers død. Herved går forsikringen i arv, og først når barnet dør, udbetales ordningen. Ved at indsætte børn eller børnebørn som de forsikrede liv, reduceres risikoelementet meget væsentligt.

En dansker, som var bosat i Spanien, døde i 1996. Afdøde havde to arvinger og efterlod sig to policer i et udenlandsk forsikringsselskab. Forsikringspolicerne indeholdt en bestemmelse om, hvem forsikringerne skulle tilfalde, når ejeren af forsikringen døde. I policen anvendtes ordet "Grantee", som blev defineret som "he to whom any grant is made".

Forsikringerne blev anset omfattet af overgangsbestemmelsen i § 6, jf. lov nr. 569 af den 18. februar 1992, efter at de var overgået til arvingerne, og forsikringerne var derfor fortsat omfattet af den dagældende regel i PBL § 50. Se TfS 1999, 635 TSS, og kommentaren hertil i TfS 1999, 663.

SKM2014. 127. SR Ejeren ville foretage en ændring, der alene gik ud på at indsætte en anden person, der skulle arve forsikringen, end den der oprindeligt var indsat i forsikringen. Ændringen var udelukkende af testamentarisk karakter og forsikringen var derfor fortsat omfattet af PBL § 50.

SKM2013. 480. SR kunne 3 udenlandske kapitallivsforsikringer, ejet i lige sameje af to søskende (arvinger), hver især opdeles i 2 selvstændige policer, således at hver af søskenene kunne udtage 3 underpolicer svarende til 50 % af de 3 kapitallivsforsikringer uden at det fik konsekvenser i forhold til PBL § 50.

I SKM2005. 380. LR ønskede to arvinger at dele et investeringsdepot mellem sig, så de hver især kunne aftale deres investeringsprofil. Opdelingen blev ikke anset for en så væsentlig ændring, at ordningen ville blive omfattet af PBL § 53 A.

Ejerskifte

Hvis en forsikring skifter ejer, betragtes det som en nytegning, medmindre ejerskiftet følger direkte af forsikringsaftalen eller af lovgivningen. Som eksempel på ejerskifte, der følger af aftalen, kan nævnes den situation, hvor forsikringstageren og den forsikrede (den, på hvis liv forsikringen er tegnet) ikke er én og samme person, og hvor det i policen er anført, at forsikringstagerens rettigheder ved dennes død overgår til den forsikrede.

Som eksempel på ejerskifte, der følger af lovgivningen, kan nævnes den situation, hvor en begunstiget ved forsikringstagerens død indtræder i dennes ret efter aftalen i kraft af reglerne i forsikringsaftaleloven (FAL) § 110.

Ved separation og skilsmisse, hvor en forsikring deles mellem de to ægtefæller, bliver forsikringstagerens del ikke omfattet af PBL § 53 A. Derimod bliver ægtefællens del omfattet, fordi ægtefællen indtræder som ejer af den del af forsikringen, der overdrages vedkommende med sædvanlige ejerbeføjelser.

Indsættelse af begunstigede

Indsættelse af begunstigede eller tilbagekaldelse af en sådan indsættelse fører ikke til, at der bliver tale om en nyoprettet forsikring omfattet af PBL § 53 A. Det samme gælder, når ejeren ved separation/skilsmissе indsætter den fraseparerede/fraskilte ægtefælle som uigenkaldeligt begunstiget.

SKM2014. 127. SR Skatterådet fandt, at forsikringerne fortsat var omfattet af dagældende PBL § 50, hvis ejeren indsatte eller tilbagekaldte begunstigede i forsikringernes løbetid. ”

SKM2013. 480. SR–

I SKM2013. 480. SR fandt Skatterådet, at 3 kapitallivsforsikringer, der var oprettet i et udenlandsk forsikringsselskab, og som var ejet i lige sameje af to søskende (spørgerne), uden skattemæssige konsekvenser i forhold til pensionsbeskatningslovens § 50, hver især kunne opdeles i 2 selvstændige policer, således at hver af spørgerne kunne udtage 3 underpolicer svarende til 50 % af de 3 kapitallivsforsikringer.